VAK en GRAAD	***Elektriese Tegnologie Graad 12***	
KWARTAAL 1	*Week 1*	
ONDERWERP	*BGV*	
DOEL VAN DIE LES	*Verstaan die basiese beginsels van beroepsgesondheid en -veiligheid met verwysing na:* *Doel van die wet, pligte van die werkgewer en werknemer, funksie van gesondheids- en veiligheidsverteenwoordiger, aanmelding van voorvalle, viktimisering en oortredings en strawwe*	
HULPBRONNE	***Papierhulpbronne***	***Digitale hulpbronne***
	Handboek: Elektriese Tegnologie Gr.12, bladsye 1-6 *NSS-eksamenvraestelle November 2018 - 2020* *Graad 12 voorbeeldvraestel 2018*	*You-tube skakels en webblaaie* *SIEN EINDE VAN DIE LES VIR YOUTUBE SKAKELS*
INLEIDING	1. *Vir hierdie les moet jy die werk wat jy in Graad 11 in veband met die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid - Masjienerie Regulasies en Elektriese Masjienerie Regulasies, ken.* 2. *Die doel van die les is om die gevolge van die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid tussen werkgewer en werknemer te verstaan.*	
KONSEPTE EN VAARDIGHEDE	***Wat is die doel van die Beroepsgesondheid en Veiligheids Wet?*** • *Om voorsiening te maak vir die gesondheid en veiligheid van persone by die werk, persone wat in `n aanleg met masjienerie werk en om persone te beskerm teen gevare wat by die werkplek kan ontstaan.* • *Om adviserende rade te saamstel vir Beroepsgesondheid en Veiligheidssake.*	***Funksies van die Gesondheids en Veiligheidsverteenwoordigers by die werksplek:*** • *Gaan die effektiwiteit van die Gesondheids en Veiligheids maatreëls na,* • *Identifiseer potensiële gevare in die werksplek,* • *Ondersoek die oorsake van `n insident,* • *Ondersoek klagtes van werknemers wat die werkers se gesondheid en veiligheid by die werk beinvloed,* • *Om aan die werkgewer opgawe in te dien oor algemene sake wat betrekking het met die gesondheid en veiligheid van die werkers.* ***Sien handboek vir meer detail.***

	Wat is die pligte van die werkgewer teenoor die werknemers? • *Elke werkgewer sal `n werksomgewening skep en onderhou, wat veilig is en geen risiko's inhou.* • *Voorsorg en onderhoud van operasionele sisteme, aanlegte en masjienerie wat veilig is en sonder gevaar vir gesondheid.* • *Om te probeer om enige gevare of potensiële gevare uit te skakel.* • *Beplanning te doen dat die veiligheid en afwesigheid van gevaar in verband met produksie, prossesering, gebruik, hantering, berging en vervoer van artikels en/of materiaal.* • *Om geen werkgewer toe telaat om te werk alvorens alle nodige voorsorgmaatreëls is plek gestel is.* ***Algemene pligte van vervaardigers met betrekking artikels en materiale by die werk.*** • *Seker te maak dat die artifak veilig en sonder risiko is.* • *Dat enige persoon wat enige elektriese toestelle installeer, dit veilig is om te gebruik.* • *Verseker dat die gebruiker presies weet hoe om die artifak of produk te gebruik.* ***PLIG OM IN TE LIG.*** ***Elke werkgewer sal:***	***Insidente wat aan inspekteurs geraporteer moet word:*** • *As enige persoon afsterf, bewusteloos raak, enige ledemaat verloor,* • *Enige ernstige insident,* • *Enige insident wat die gesondheid en veiligheid van enige persoon bedreig soos:* • *Die mors van enige gevaarlike vloeistowwe, foutiewe masjienerie, wat vlieënde of vallende voorwerpe veroorsaak,* • *Masjiene buite beheer.* ***Viktimisering in die werkplek*** *Viktimisasie is wanneer `n persoon gestraf word wanneer hy kla oor diskriminasie of dat hy iemand gehelp het teen wie daar gediskrimineer was in die werksplek.*  ***Geen werkgewer sal:*** • *enige werknemer ontslaan of sy/haar loon verminder,* • *Die terme en voorwaardes van aanstellng van `n werknemer afwaarts aanpas,* • *Om hulle posisie ten opsigte van ander werkers negatief aan te pas.* ***Oortredings, straf en spesiale instruksies van die hof:*** *Dit is is oortreding vir enige persoon:* • *Om `n inspekteur te hinder om sy take uit te voer,*

	• *Werknemers inlig aangaande die gevare ten opsigte van Gesondheid en Veiligheid in die uitvoer van hulle pligte,* • *Gesondheids en Veiligheids verteenwoordigers inlig wanneer enige ongeluk sou plaasvind in die werksplek.* ***Wat is die algemene pligte by die werk?*** • *Neem verantwoordelikheid vir die Gesondheid en Veiligheid van hulself en ander persone asgevolg van hulle optrede,* • *Om met die werkgewer saam te werk in die uitvoer van hulle pligte,* • *Om elke wettige opdrag aan hulle gegee, uit te voer en die Gesondheid en Veiligheids regulasies en prosedures na te kom en uit te voer,* • *Om enige onveilige en ongesonde situasies aan die werkgewer en/of die Veiligheidsverteenwoordiger te raporteer,* • *Om enige insident wat die gesondheid en veiligheid in gevaar stel of besering veroorsaak het, aan die werkgewer en/of die Veiligheidsverteenwoordiger te raporteer,*	• *Om te weier om gehoor te gee aan die vereistes of versoeke van `n inspekteur in die uitvoer van sy take,* • *Om te vrae deur `n inspekteur te weier,* • *Om `n inspekteur van vals inligting te voorsien,* • *Om voor te doen as `n inspekteur,* • *Om te peuter met of om veiligheidstoerusting te misbruik,* • *Om nie veligheidstoerusting te gebruik nie,* • *Om willens en wetens roekeloos op te tree, wat die ander se gesondheid en veiligheid bedreig.* ***Sien handboek vir meer detail.***
AKTIWITEITE / ASSESERING	***LV:*** *Probeer eers die vrae op jou eie doen voor jy enige bronne nader.* *Tyd per vraag (1 punt = 1 minuut)* *Doen einde van hoofstuk aktiviteit wat verband hou met hierdie les (bl. 20),* *Verwys na die nuutste DRIE matriek vraestelle en doen die vrae wat in hierdie les gedek word.*	

KONSOLIDASIE	• *Jy het die basiese inleading tot die BGV ontdek met betrekking tot: Doel van die wet, pligte van die werkgewer en werknemer, funksie van gesondheids- en veiligheidsverteenwoordiger, aanmelding van voorvalle, viktimisering en oortredings en strawwe* • *Wel gedaan met die voltooiing van hierdie les* • *Hou aan om 'n spesialis te word in dit waarvan jy hou.* • *Ons lewe nie meer in die era van die penskrywers nie, maar in die van die ingenieur, vakman en spesialiste.* 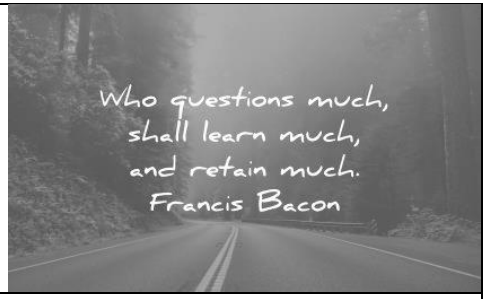
WAARDES	*Dit is `n basiese mense reg om in veilige en gesonde omgewing te kan werk en jy moet daarvan bewus wees. Jou gesondheid en veiligheid in die werksplek moet deur jou werkgewer gerespekteer word en jy moet op jou beurt weet wat sy regte as werkgewer is. Werkgewers en werknemers moet mekaar respekteer.*
YouTube Skakels	*https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=yykeoAInijc (Rol van die werkgewer)* *https://www.youtube.com/watch?v=sFzX3YrUdnA (Plig om in te lig)* *https://www.youtube.com/watch?v=xXcZw8sA8OM (Viktimisering)* *https://www.youtube.com/watch?v=mVlm02CBlUg (Rol van die werker)* *https://www.youtube.com/watch?v=NIbGq2sXZLA (veiligheidsverteenwoordiger)*